

чество, совершенное лицом, занимающим ответственную государственную должность.

При этом, если в Украине категории субъектов коррупционных преступлений предусмотрены в примечании ст. 368 УК, то в Казахстане – понятийном аппарате ст. 3 УК РК.

В настоящее время в Казахстане рассматривается вопрос об усилении наказания путем отмены штрафа за особо тяжкие коррупционные преступления, с назначением реального лишения свободы.

Однако, с помощью одних мер по ужесточению наказания к коррупционерам невозможно достичь серьезных успехов. Необходимо развивать и внедрять превентивные меры, улучшать социальные аспекты жизни граждан, в том числе государственных служащих, развивать культуру поведения, заниматься воспитанием подрастающего поколения в духе патриотизма и национальной идеи о недопустимости каких либо проявлений коррупции.

Пиріг Ігор Володимирович

професор кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії,
доктор юридичних наук, доцент

Іваниця Артем Володимирович

курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ЗНАЧЕННЯ МЕТОДИКИ РОЗСЛІДУВАННЯ КРАДІЖОК, ВЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНОЮ ГРУПОЮ ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Проблема боротьби з організованою злочинністю, у тому числі криміналістичними методами та засобами, залишається актуальною і у сучасних умовах розвитку української держави. Це обумовлюється тим, що діяльність організованих злочинних груп із кримінальної перетворилася в масштабну загрозу соціальної, економічної і політичної стабільності в Україні. Одним з небезпечних проявів сучасної організованої злочинності є її корислива складова. Вона порушує конституційні права людини, зокрема, невід'ємне право на соціальне і матеріальне благо – право власності. Причиною неефективності боротьби з корисливою організованою злочинною діяльністю є недостатність ефективних методів розслідування, відсутність типових сучасних моделей такої злочинної діяльності, недієвість рекомендацій по проведенню окремих слідчих (розшукових) дій та їх комплексів, недосконалість криміналістичних програм по вирішенню проблемних слідчих ситуацій та інше.

Успішне розслідування кримінальних проваджень за фактами крадіжок, вчинених злочинними групами, перш за все обумовлене тим, наскільки вчасно, законно й обґрунтовано приймається рішення про початок досудового розслідування, наскільки повно й точно виявлені та зафіксовані сліди злочину, яка інформація наявна про осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, які заходи вжито щодо розшуку викраденого майна, а також наявності певних теоретичних знань слідчих та їх практичного досвіду з розслідування досліджуваних злочинів.

Аналізуючи співвідношення кількості зареєстрованих крадіжок, вчинених злочинними групами, та кількості кримінальних проваджень, в яких особі повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, спостерігаємо суттєве погіршення становища. Так у 2019 році за даними Генеральної прокуратури України, обліковано кримінальних правопорушень за фактами крадіжок 197463, з яких повідомлення про підозру оголошено у 70744, що складає близько 35 %. З них організованими групами вчинено 3175 кримінальних правопорушень. Розглядаючи структурні елементи обстановки вчинення кримінального правопорушення групою осіб потрібно зазначити, що у більшості випадків посягають на приватну власність (2621 випадків), серед яких крадіжки зі складів, баз, магазинів та інших торгівельних точок – 562, квартир – 202, дач, садових будинків – 110, автомобілів – 137 [1].

Досліджуючи стан розвитку криміналістичної методики на сучасному етапі, слід відмітити, з одного боку, позитивні зміни у підходах до формування її змісту, тобто перехід від описового способу викладення програм розслідування до формалізованих моделей у вигляді алгоритмів послідовності проведення організаційних, пошукових, слідчих (розшукових) дій і профілактичних заходів. З іншого боку, розробленню внутрішньовидових методик, зокрема, методики

розслідування крадіжок, вчинених організованою групою, приділено недостатньо уваги.

Особливого значення розробка методики розслідування окремих видів злочинів набувають на сучасному етапі реформування Національної поліції України, оскільки останнім часом спостерігається оновлення особового складу слідчих підрозділів та підрозділів кримінальної поліції, що супроводжується відчутним зменшенням їх практичного стажу їх співробітників та відсутністю відповідного досвіду. Такі методичні рекомендації щодо розслідування конкретного злочину для молодих спеціалістів, які приступили до виконання своїх службових обов'язків відразу після отримання юридичної освіти та не мають досвіду практичної роботи, будуть слугувати своєрідною підказкою стосовно правильної організації та планування розслідування, особливо на початковому етапі розслідування, коли недостатньо інформації про злочин. Крім того, використання зазначених матеріалів дозволить молодим фахівцям проводити розслідування максимально ефективно та результативно, послідовно виконуючи запропоновані алгоритми дій.

Аналізуючи стан розробки методики розслідування крадіжок, вчинених злочинними групами та практику розслідування, можемо виокремити ряд підстав за яких виникає потреба у використанні методичних рекомендацій з розслідування на сучасному етапі:

– у працівників Національної поліції бракує практичного досвіду та навичок розслідування даної категорії злочинів;

– відсутність спеціалізації слідчих та оперативних працівників, тобто співробітники вперше розслідують такий вид злочину;

– виникнення у більшості випадків за даною категорією кримінальних проваджень складної несприятливої для розслідування слідчої ситуації у якій задіяна велика кількість учасників кримінального провадження (декілька підозрюваних, декілька потерпілих, декілька фактів вчинення протиправних дій, декілька місць події).

Безумовно, для успішного розслідування кримінальних правопорушень, сучасна криміналістична методика розслідування крадіжок, вчинених злочинними групами, має відповідати таким основним вимогам: бути доступною, тобто викладеною просто та зрозуміло; бути реальною, тобто можливою у застосуванні при розслідуванні та попередженні злочинів; зміст методики має відповідати конкретному злочину, що розслідується, його специфіці; мати чітко визначені рекомендації з організації розслідування; усі рекомендовані дії мають бути ефективними та безпечними, щоб при їх застосуванні досягти максимального результату при мінімальній затраті часу й зусиль; методичні рекомендації мають відповідати сучасним потребам сьогодення, тобто сучасному законодавству, новим досягненням науки і техніки, новим способам учинення злочинів [2].

Таким чином, при обранні напрямку при розробленні методики розслідування, в першу чергу, для забезпечення їх ефективності, значну увагу слід приділяти актуальним та проблемним питанням, що виникають при розслідуванні злочинів тієї чи іншої категорії, а також апробації цих положень у практичній діяльності.

1. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення по державі за грудень 2019 року. URL: https://old.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113897&libid=100820&c=edit&c=fo.

2. Слободян Я. І. Криміналістична методика на сучасному етапі та її роль у розслідуванні злочинів, учинених організованими злочинними угрупованнями URL: <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/26944/%D0%A1>.

Шаблистий Володимир Вікторович
професор кафедри,

доктор юридичних наук, доцент

Людвік Валентин Дмитрович

доцент кафедри

кримінального права та кримінології,

кандидат юридичних наук

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ПРО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЗМІН ТА ДОПОВНЕНЬ ДО КК УКРАЇНИ ТА ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Однією з головних і найбільш болючих проблем, на думку законодавця, що турбують наразі ІТ галузь, є постійна загроза безпеці ведення бізнесу в Україні, яка виникає через періодичне втручання, і навіть відвертий тиск, зі сторони держави (передусім правоохорон-